

Bitki Korumada Son Gelişmeler

Niyazi LODOS

Feyzi ÖNDER

Patates Nematoduna Karşı Biyolojik Savaşta Potansiyel Bir Fungus Etmeni Bulundu

Kök-ur nematodu olarak bilinen, halen Dünya'da patateslerin en önemli zararlılarından birisinin, bir fungus tarafından etkili bir şekilde baskı altına alınabileceği, yapılan denemelerden anlaşılmıştır. Peru'da Uluslararası Patates Araştırma Merkezi (Centre International Potato - CIP)'nde yapılan deneme ve gözlemlerde bir fungus türünün Kök-ur nematodunun yumurtaları içine nüfuz ederek embriyonu öldürdüğü, ayrıca gelişmekte olan dişileri de enfekte ederek onları da öldürdüğü saptanmıştır. Yapılan tarla denemelerinde parsellerden bazıları fungusla bulaştırılmış, bazıları şahit bırakılmış, diğer bazıları da Temik ismiyle bil'nen ilaçla muamele edilmiştir. Sonuçta fungusla enfekte edilen parsellerdeki patateslerin köklerinde diğerlerinininkine oranla belirli şekilde daha az urlar oluştuğu saptanmıştır. Burada kullanılan fungus türü *Hyphomycetes* grubundan *Paecilomyces lilacinus*'tur. Bu fungus toprakta bir yıl canlılığını korumaktadır. Halen üzerinde daha geniş araştırmalar yapılmaktadır. Fungusun tarlaya bulaştırılması için iki yol düşünülmektedir. Birincisi steril buğday veya diğer hububat danelerinin taşıyıcı olarak kullanılmasıdır. Çünkü hububat daneleri fungusun büyümesi ve gelişmesi için uygun bir ortam oluşturmaktadır. İkinci bulaştırma yöntemi ise fungusla yapılan bir süspansiyon, patates dikilmeden önce, tohumların dikileceği yerlere dökülerek bulaştırılması, ya da patates tohumunun fungusla bulaştırılarak dikilmesidir. Sonucu metod daha pratik olarak görülmektedir. Bu konuda daha fazla bilgi almak isteyenler : CIP Circular, Oct. 1980-CIP, Apartado Aereo 5969, Lima/PERU adresine yazabilirler.